

Brussel, 3 februari 2009

Persmededeling

Maatregelen om de controle op het dienstenchequesysteem te verbeteren en de leefbaarheid ervan te garanderen

Vice-Eerste minister en minister van Werk Joëlle Milquet heeft met belangstelling kennis genomen van het grondig rapport inzake het dienstenchequesysteem dat het Rekenhof vandaag heeft vrijgegeven.

De controle op de dienstencheque-ondernemingen, de naleving van de reglementering en het beheer van de budgettaire kosten van het systeem zijn essentieel. Daarom heeft de minister van Werk sinds haar ambtsbekleding in maart 2008 prioriteiten gemaakt van de versterking van de controles en van de strijd tegen fraude. In het kader van het begrotingsconclaf 2009 en van de wet houdende diverse bepalingen heeft Joëlle Milquet eveneens een aantal bijkomende maatregelen laten goedkeuren. Deze maatregelen komen in feite tegemoet aan de aanbevelingen van het Rekenhof en zijn gericht op een beter beheer, een verbetering van de kwaliteit van de jobs en een versterkte controle van het dienstenchequesysteem.

1. De versterking van de controle op de dienstencheque-ondernemingen en van de naleving van de reglementering

Sinds maart 2008 werd een aantal maatregelen genomen om de controle op de dienstencheque-ondernemingen te versterken en een optimale naleving van de reglementering te garanderen.

a) Oprichting van een werkgroep met de verschillende inspectiediensten

Een essentieel element daarin is de oprichting van een werkgroep die de verschillende inspectiediensten van de RVA, de FOD Sociale Zekerheid, de RSZ, de RSZ-PPO, de FOD Financiën en de dienst Toezicht op de Sociale Wetten van de FOD Werk op regelmatige tijdstippen samenbrengt. De minister van Werk heeft deze werkgroep voor de eerste keer op 27 maart 2008 samengeroepen en sindsdien kwam deze regelmatig bijeen.

De organisatie van de werkgroep zorgt voor directe uitwisseling van gegevens tussen de instellingen onderling en voor beter georganiseerde en meer gestructureerde controles. In het kader van deze werkgroep organiseert de RVA eveneens opleidingen voor andere inspectiediensten over de specifieke dienstenchequereglementering.

Deze werkgroep heeft ook de problematiek van de kruising van de databanken aangekaart. Zo wordt een systematische en elektronische gegevensuitwisseling tussen de verschillende betrokken instellingen ontwikkeld, wat met name voor een duidelijk en direct overzicht van de sociale en fiscale schulden van de dienstencheque-ondernemingen zal zorgen. In afwachting van de implementatie van deze elektronische snelwegen worden de databanken via de interne contacten tussen de RVA en de RSZ geraadpleegd.

b) Wijzigingen in de reglementering om de controles en de erkenningsvoorwaarden van dienstencheque-ondernemingen strenger te maken

Bovendien werd sinds maart 2008 een aantal andere maatregelen genomen ter verbetering van de strijd tegen fraude:

- De wet en het koninklijk besluit werden gewijzigd om een striktere controle van de dienstencheque-ondernemingen mogelijk te maken:
 - De erkenningsvoorwaarden werden strenger alsook de verplichting tot het naleven van deze voorwaarden tijdens de hele activiteitsduur van de onderneming. Zo mag men, om een erkenning te krijgen, niet betrokken zijn geweest bij minstens 2 faillissementen, opruiming of gelijkaardige handelingen waarbij schulden werden opgelopen ten aanzien van een dienst van de sociale zekerheid; de toekenning wordt eveneens geweigerd of ingetrokken wanneer een onderneming achterstallige belastingen of RSZ-bijdragen heeft (van minstens 2.500 euro) zonder dat er een terugbetalingsplan wordt gevolgd;
 - Het aantal door de dienstencheque-werknemers gepresteerde werkuren en het aantal bij de RSZ aangegeven werkuren per trimester moet minstens gelijk zijn aan het aantal dienstencheques waarvoor de onderneming in dezelfde periode de terugbetaling aanvraagt;
 - Er bestaat nu ook een procedure van onmiddellijke intrekking van de erkenning. Bijvoorbeeld, wanneer de onderneming recidiveert of wanneer de overtreding van de onderneming van die aard is dat de goede intenties ervan ernstig in vraag gesteld kunnen worden.
- Er werd een plafond voorzien van 750 dienstencheques per jaar en per persoon (behalve voor gehandicapten, ouderen die genieten van een THAB en eenoudergezinnen die recht hebben op een plafond van 2.000 dienstencheques per jaar en per persoon) om mogelijk misbruik en fraude te beperken.

- Het aantal controles uitgevoerd door de RVA en de andere inspectiediensten werd verhoogd.

c) Vooruitgangen in het kader van het begrotingsconclaaf 2009

In 2009 heeft Joëlle Milquet, in het kader van het begrotingsconclaaf, een aantal andere maatregelen doen goedkeuren, met name op basis van de aanbevelingen van het Rekenhof. Het gaat over:

- Het opstellen van een wetsontwerp dat een gamma aan administratieve boetes voorziet naargelang de ernst van de overtredingen;
- De inspectiediensten van de RSZ-PPO in de reglementering expliciet de taak geven om hun aangesloten leden die dienstencheques aanbieden te controleren op de manier van de andere inspectiediensten die in de reglementering vermeld staan;
- Erop toezien dat er maandelijks of driemaandelijks informatie beschikbaar is over de links tussen prestaties, gebruikers en werknemers;
- De jaarlijkse statistieken van de RVA gebruiken teneinde de dienstencheque-ondernemingen te selecteren die overtredingen begaan zijn op het vlak van contractduur, zodat een grondige controle kan geschieden naar de verplichting om een contract van onbepaalde duur te geven en de naleving van de reglementering inzake arbeidstijd kan worden gecontroleerd;
- De dienstencheque-ondernemingen eveneens controleren op de plaatsen waar ze activiteiten uitoefenen en niet meer alleen op hun hoofdzetels;
- Een vertegenwoordiger van de RVA en van de fiscale administratie benoemen binnen de Erkenningscommissie Dienstencheques;
- De mogelijkheid onderzoeken om de toekenningscriteria voor de dienstencheque-erkenning strenger te maken.

2. De financiering van het dienstenchequesysteem

Vanuit de overtuiging dat de problematiek van de winstmarge van de dienstencheque-ondernemingen van cruciaal belang was en dat het beter was om hieromtrent over zo compleet en correct mogelijke informatie te beschikken, heeft de minister van Werk op 19 juni 2008 de Nationale Bank van België gevraagd om de cijfers die de dienstencheque-ondernemingen ingeven, in het kader van het onderzoek van Price Waterhouse Coopers, te vergelijken met de jaarrekeningen van diezelfde ondernemingen die bij de NBB worden neergelegd.

Joëlle Milquet heeft die analyse van de NBB op 31 juli 2008 ontvangen. Deze heeft aangetoond dat de cijfers van het onderzoek van PWC, die van 2006 dateerden, over het algemeen niet conform waren met de jaarrekeningen van de NBB van hetzelfde jaar. Sinds 2006 hebben in het dienstenchequesysteem echter een aantal evoluties plaatsgevonden: de uitwisselingswaarde van een dienstencheque is sinds 2007 met een euro

gedaald, er werd her en der sociale vooruitgang geboekt, zoals wat betreft de tussenkomst van de werkgever in de verplaatsingskosten. Ten slotte hebben, bij een bepaald aantal dienstencheque-werknemers, de tewerkstellingsmaaregelen (SINE, ACTIVA) waarvan ze gebruik maakten, hun eindtermijn bereikt.

Het lijkt dan ook van essentieel belang om over een meer evolutieve visie op de financiële situatie van de dienstencheque-ondernemingen te beschikken, zodat de nodige maatregelen met kennis van zaken kunnen worden getroffen. Daarom heeft de minister van Werk op 2 september 2008 aan de NBB gevraagd om de jaarrekening van de dienstencheque-ondernemingen structureel te analyseren en dit per type onderneming. De vijf komende jaren zal de NBB ons dus een betrouwbaarder beeld kunnen geven van de financiële werkelijkheid van de sector. Deze analyses zorgen voor een belangrijk hulpmiddel om de juiste uitwisselingswaarde van de dienstencheques te kunnen bepalen, ten aanzien van drie doelstellingen: zuinig beheer van de overheidsmiddelen, levensvatbaarheid en rendabiliteit van de sector, naleving van de wettelijke en sociale verplichtingen. De Nationale Bank heeft aanvaard om een dergelijke analyse uit te voeren. Het eerste rapport wordt in de loop van het eerste semester van 2009 verwacht.

Wat de specificiteit van de PWA betreft, is de RVA bezig met het opzetten van een geautomatiseerde balanscentrale op te zetten. Deze zal voor meer complete informatie over de boekhouding van de PWA's zorgen, zowel over de traditionele sectoren van de PWA's, als over de *sui generis*-dienstencheques. Dit hulpmiddel zal heel nuttig zijn om de rendabiliteit van de sector, in het bijzonder van de PWA, te kunnen evalueren en zal een belangrijke basis vormen om over eventuele nieuwe maatregelen te beslissen. Aan het huidige tempo zal deze balanscentrale in april 2009 operationeel zijn.

3. De kwaliteit van de contracten van dienstencheque-werknemers

Joëlle Milquet heeft in het kader van de wet houdende diverse bepalingen van 22 december 2008, op basis van het advies van de sociale partners van het paritaire comité 322/01, een aantal nieuwe maatregelen genomen om de kwaliteit van de dienstencheque-banen te verbeteren.

Zo werden de meeste afwijkingen van de wet op de arbeidsovereenkomsten weggewerkt, namelijk:

- De proefperiode van drie dagen voor werknemers met een contract van bepaalde duur, na afloop waarvan beide partijen het contract zonder opzegtermijn of contractuele opzeggingspremie mogen beëindigen;
- De mogelijkheid om, in het kader van een contract van bepaalde duur, de arbeidsovereenkomst unilateraal te verbreken met een opzegtermijn van 7 dagen;

De Vice-Eerste Minister en Minister van Werk en Gelijke Kansen

- De mogelijkheid om na 3 maanden opeenvolgende contracten van bepaalde duur af te sluiten. Vanaf nu zijn de partijen na 3 maanden "verbonden door een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur";
- Het onderscheid tussen arbeidsovereenkomst A en B;
- De mogelijkheid om af te wijken van de minimumduur van elke werkperiode vastgesteld bij artikel 21 van de arbeidswet van 16 maart 1971 (namelijk prestaties van minder dan 3 uur).

De datum van inwerkingtreding van het hoofdstuk van de wet houdende diverse bepalingen betreffende dienstencheques zal in een ontwerp van koninklijk besluit worden vastgelegd, dat de minister binnenkort aan de ministerraad zal voorleggen. Dit ontwerp van KB zal eveneens het principe van de structurele indexering van de uitwisselingswaarde van dienstencheques preciseren, zodat de structurele indexering van de dienstencheque-werknemers kan worden gegarandeerd. Dit ontwerp van koninklijk besluit zal ten slotte de wekelijkse minimumduur voor de dienstencheque-werknemers bepalen.

Voor bijkomende inlichtingen:
Benoit Lannoo (0476 76 19 43) (NL)
Emilie Rossion (0473 13 97 58) (FR)